

CAOP

Inlichtingen: Carina van Agten
Postbus 556, 2501 CN Den Haag
Lange Voorhout 13, 2514 EA Den Haag
KVK-nummer 41158878

Telefoonnr.: 06 – 27 59 56 78
E-mailadres: c.vanagten@caop.nl
Datum: 1 juli 2020
Bijlage(n):
Ons kenmerk SOD/20.0479
Zaaknummer: G.1.01

Verslag van een ingelaste vergadering van het SOD op 17-06-2020 via MST (16.30-17.30 uur)

Deelnemers:

Van de zijde van Defensie: P. Reesink (voorzitter), S. Pijpstra, W. Schwab, B. Jansen, M. Suwout, L. Jansen.

Van de zijde van de centrales: J. Debie, J. van Hulsen (AC), A. Snels, R. Schilperoort, (ACOP), J. Kropf, S. Hop, J. Schot (CCOOP), R.Vermeulen (CMHF).

Van de zijde van BZK: C. van Wezel.

Van de zijde van Financien: E. de Best.

Van de zijde van het secretariaat: C. van Agten.

Agenda (SOD/20.0434)

1. Opening, mededelingen, vaststellen agenda.
2. Loongebouw militairen 1 juli 2020 (SOD/20.0406).
3. Rondvraag en sluiting.

Agendapunt 1: Opening, mededelingen, vaststellen agenda.

De voorzitter opent de vergadering en heet de deelnemers welkom.

Mededelingen.

Artikel follow the money (Defensie).

De voorzitter refereert aan het artikel dat is gepubliceerd door Follow the Money (*Defensie onder Bijleveld deel 2*), waarin een grafiek met loonlijnen van LKOL en burgercarrière is opgenomen die uit de werkgroep AV lijkt te komen. Zonder stil te willen staan bij de inhoud van het artikel, benadrukt spreker dat informatie die wordt gewisseld in de WG AV strikt vertrouwelijk is. Hij heeft kunnen achterhalen dat betreffende grafiek als één van de varianten op tafel heeft gelegen tijdens de onderhandelingen onder voorzitterschap van de heer Borstlap (2018). De voorzitter meent dat het zaak is dat partijen met elkaar herbevestigen dat informatie uit de WG AV vertrouwelijk is mits zij daar gezamenlijk anders over besluiten. Spreker wenst graag een reactie van de centrales.

De heer Kropf stelt dat het artikel hem ook is opgevallen en hij niets anders kan zeggen dan dat hij het schandelijk vindt dat betreffende grafiek in dit artikel terecht is gekomen.

De heer Vermeulen refereert aan het benoemen van zijn vakbond in het artikel en geeft aan dat men intern is gaan zoeken waar de informatie vandaan zou kunnen komen. In ProDef maart 2019 is een staatje opgenomen dat op het eerste gezicht leek te corresponderen met de grafiek, maar daarbij is als bron CBS genoemd. Nader onderzoek heeft aldus spreker geen traceerbare feiten opgeleverd die er op wijzen dat er vanuit de CMHF informatie is verstrekt.

Het komt aldus mevrouw Snels in ieder geval ook niet van haar af en zij benadrukt zich van geen kwaad bewust te zijn. Aanvullend stelt de heer Schilperoord dat partijen het er over eens zijn dat de grafiek niet had mogen worden gepubliceerd als die afkomstig is van de WG AV-tafel. Hij maakt wel een voorbehoud omdat in het artikel als bron PwC wordt genoemd; het zou dus ook kunnen zijn dat FTM zich rechtstreeks tot PwC heeft gewend. Hij onderschrijft de woorden van mevrouw Snels dat er door de ACOP niets is aangeleverd voor dit artikel en wil er geen misverstand over laten bestaan dat dit ook wat hem betreft onacceptabel is.

De heer Debie stelt dat hij hier evenmin bij betrokken is geweest en onderschrijft dat dit absoluut niet moet kunnen.

De voorzitter heeft deze kwestie in het SOD willen wisselen om de afspraak te herbevestigen dat informatie van de WG AV vertrouwelijk is. Overigens denkt hij niet dat de grafiek door PwC is aangeleverd.

De heer Kropf wil gemeld hebben dat hij blij is dat partijen het eens zijn, dat het niet had gemogen, maar dat het ook is wat het is. Spreker heeft echter niet gehoord dat de werkgever intern heeft geïnformeerd of FTM via Defensie aan de informatie kan zijn gekomen. De voorzitter geeft aan dat dit nog wordt onderzocht en hij benadrukt dat hij bewust niemand heeft aangewezen.

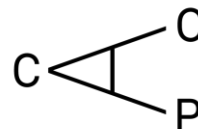
Voorzitterschap SOD van 17-06-2020 (CCOOP)

De heer Kropf begint met de opmerking dat de CCOOP het zeer betreurt dat de staatssecretaris dit overleg niet zelf voorzit. De werkgever had uit de SCO-brief kunnen opmaken dat de centrales van mening zijn dat de aard van de te bespreken aangelegenheden het niet toelaat om de leiding van dit overleg op te dragen aan de HDP. Als het niet nakomen van afspraken tussen sociale partners die expliciet over de belangen van het Defensiepersoneel gaan al niet belangrijk genoeg is om de staatssecretaris voor te laten zitten, vraagt spreker zich oprecht af welk onderwerp dat dan wel zou kunnen zijn. Daarnaast is het evident dat daaruit ook kan worden geconcludeerd dat vlak voor de deadline van 01-07-2020 er voor de staatssecretaris belangrijkere zaken zijn dan deze vergadering. Uiteraard gaan de centrales niet over haar agenda, maar uit deze gang van zaken maken zij in ieder geval wel op dat niet het Defensiepersoneel op nummer 1 staat.

Nakomen afspraken en respecteren gedragscode en wet- en regelgeving (CCOOP).

Daarnaast zijn er wat de CCOOP betreft grote zorgen over de wijze waarop Defensie in het algemeen en de Defensietop in het bijzonder meent de afspraken na te moeten komen of zich moet houden aan wet- en regelgeving. Hierover is al veelvuldig de discussie gevoerd en op dit moment loopt er zelfs een arbitragezaak bij de AAC. Er zijn geruchten of signalen over een poging van de CDS om salarissen van stafadjudanten te verhogen (artikel AD 17-06-2020) en er ligt een brief van de commandant landstrijdkrachten van 15 juni 2020 (*versterking bedrijfsveiligheidsorganisatie CLAS*) waarin hij meent de regelgeving terzijde te moeten schuiven. Spreker

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

noemt dit volstrekt ongepast en strijdig met de gedragscode van Defensie en hij roept de werkgever op om nogmaals te benadrukken dat al zijn personeel – dus ook de Defensietop- zich dient te houden aan deze gedragscode en aan de wet- en regelgeving. Uiteraard zal dit ook inhouden dat de hiervoor genoemde kwesties worden uitgezocht en worden gecorrigeerd.

Als het gaat om het nakomen van afspraken en het eigenstandig interpreteren van regels is de heer Schilperoord het eens met de kritiek van de heer Kropf. Hij moet steeds weer constateren dat de werkgever regels en afspraken aan zijn laars denkt te kunnen lappen.

Ook de heer Debie constateert dit en als het gaat om de hogere beloning voor de stafadjudanten meent spreker dat een herwaardering van het salaris moet geschieden op basis van een functie beschrijving en daaraan gekoppeld een functiewaarderingsonderzoek. Het kan niet zo zijn dat er allerlei andere instrumenten (bonus) worden gezocht om mensen hoger te gaan belonen, zeker niet als het om een structurele beloning tot de FLO-datum gaat. Dat heeft aldus spreker een heel verkeerd uitstralings-effect naar alle andere mensen waarvan de functie via de reguliere instrumenten wordt beloond (functiebeschrijving, functiewaardering, somscore toekenning rang en schaal).

De voorzitter zegt toe deze boodschap te zullen terugkoppelen naar de organisatie en dit terug te laten komen in het SOD. Dat zal wat hem betreft zo snel mogelijk gebeuren omdat de kwesties nu actueel zijn. Mevrouw Snels geeft aanvullend aan dat zij verwacht dat de werkgever het ertoe zal laten leiden dat de commandant landstrijdkrachten Wijnen geen stappen in de door hem aangekondigde reorganisatie neemt totdat er een uitspraak van het SOD ligt. De heer Kropf is het hiermee eens en heeft dat ook tot uitdrukking gebracht met zijn verzoek om de kwesties te controleren en de corrigeren. De C-LAS valt echter onder de minister en daar praten de centrales formeel mee, dus spreker wil in dit SOD de toezegging van de voorzitter dat hij dat zeker gaat stellen.

De voorzitter zegt toe met de C-LAS te wisselen wat er vandaag is besproken, de zorg van de centrales over te brengen en in overleg met de C-LAS te bezien hoe het verder moet. Spreker meent dat de C-LAS een dergelijke brief ook niet voor niets stuurt en vindt dat ook daarnaar moet worden gekeken. De voorzitter pleit ervoor om te bezien of het doel dat de C-LAS voor ogen heeft kan worden bereikt zonder dat de afspraken tussen sociale partners worden geschonden. Spreker begrijpt de ergernis van de centrales over de stap die door de C-LAS is gezet, maar wil ook zijn ogen niet sluiten voor de urgentie die zichtbaar leeft.

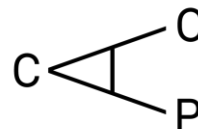
De heer Debie geeft aan onderzoek te hebben gedaan naar de feiten. In de io Reo van 28-05-2020 is gewisseld dat de DMC heeft ingestemd met de plannen en vervolgens zijn per mail op 02-06-2020 de afspraken vanuit de Landmacht bevestigd in de richting van de centrales. Op 03-06-2020 is er een uitvraag vanuit de KL geweest om het overleg daarover te gaan voeren met een bandbreedte van 10-06-2020 tot 08-07-2020. Daar is door de centrales positief op gereageerd en spreker begrijpt dus absoluut niet dat betreffende brief van de C-LAS hier op volgt. Alle betrokken partijen hebben zich in dit proces goed verstaan en er zouden op korte termijn gesprekken worden gevoerd waarbij de centrales hebben aangegeven alle begrip te hebben voor de urgentie van de voorgestelde reorganisatie van de bedrijfsveiligheidsorganisatie CLAS. Spreker benadrukt dat de genoemde brief volstrekt buiten de orde is. De heer Kropf zegt het eens te zijn met de analyse van de heer Debie en vult aan dat er nog niet eens formeel een stuk is aangeboden. Er is alleen informeel door de centrales meegedacht over een mogelijke oplossing met een verkort URD-traject.

Daarbij benadrukt hij dat de voorzitter als vertegenwoordiger van de werkgever zich dient te houden aan wet- en regelgeving. Met de opmerking van de voorzitter dat hij de kwesties meeneemt en daarover in gesprek zal gaan impliceert hij dat de wet- en regelgeving terzijde kan worden geschoven als er maar een goed verhaal achter zit. Als dat zo is, hebben partijen aldus de heer Kropf een groot probleem.

De voorzitter zegt te proberen om oog te hebben voor het argument dat achter de handelwijze van de C-LAS zit. Spreker heeft van de heer Debie begrepen dat er een periode is afgesproken waarin de besluitvorming rond de reorganisatie had moeten worden afgehecht (10-06-2020-08-07-2020) en hij wil afspreken dat a) er niets wordt gedaan tot 08-07-2020 en b) hij in de tussentijd beziet hoe hij met de C-LAS het proces vlot kan trekken binnen de afspraken.

Mevrouw Snels wil dat de C-LAS zijn brief terugtrekt. De voorzitter zal dit verzoek meenemen, maar stelt dit wel ingewikkeld te vinden omdat de brief nu eenmaal is verstuurd. Daar zal een reactie op moeten komen en hij stelt voor om dan te bezien op welke wijze er zo pragmatisch mogelijk kan worden gehandeld om het voor alle partijen zo goed mogelijk op te lossen.

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

Er is aldus de heer Schilperoort toch nog één ding dat hem niet lekker zit. Hij vindt het mooi dat de voorzitter aangeeft met de C-LAS in gesprek te gaan, maar hij verwacht dat de voorzitter de C-LAS meldt dat er geen enkele stap wordt gezet voordat partijen in io REO-verband het gesprek hebben gevoerd. Spreker hoort de voorzitter om de hete brei heen draaien en hij verwoordt dat hij niet zo goed kan tegen gedraai en gekonkel. Er is regelgeving en daar moet iedereen zich aan houden, ook de voorzitter van het SOD. Met de uitspraak dat dit mee wordt genomen draagt de voorzitter wat spreker betreft de boodschap uit dat hij het gewoon laat gebeuren en achteraf wel weer sorry gaat zeggen. De heer Schilperoort wil er geen misverstand over laten bestaan dat hij dat niet meer zal accepteren.

De heer Debie voegt hier aan toe dat het geen kwestie is van het proces vlottrekken, partijen zitten midden in het traject, de Landmacht heeft een bandbreedte aangegeven tot 08-07-2020 en hoewel de stukken nog niet formeel zijn aangeboden, is er al wel informeel over gesproken. Het proces loopt dus gewoon en als iedereen zich daar aan houdt is er niets aan de hand, zo meent spreker.

De heer Van Hulsen vindt dat de C-LAS ook gewoon de telefoon had kunnen pakken om te melden dat hij een serieus probleem heeft. Feitelijk heeft hij nu iedereen in zijn eigen organisatie geïnformeerd om vervolgens een brief aan de centrales te sturen. Spreker noemt deze volgorde van handelen schandig. De boodschap is wat de voorzitter betreft luid en duidelijk; de regels moeten worden gevolgd en er wordt niets ondernomen in het voorgenomen reorganisatietraject totdat er in het proces een oplossing is gevonden. Spreker zal dit besluit meenemen naar de C-LAS.

De heer Kropf hoort de voorzitter weer entameren op de datum 08-07-2020, terwijl partijen hebben afgesproken dat er niets wordt gedaan totdat zij afspraken hebben gemaakt. Het kan niet zo zijn dat de voorzitter zegt dat partijen zich aan de regels houden tot 08-07-2020, terwijl er nog niet eens formeel stukken zijn aangeboden. Hij is het met de heer Van Hulsen eens dat de C-LAS kan bellen als er wat is. Het kan aldus spreker niet waar zijn dat er formeel overeenstemming is met de medezeggenschap over een stuk dat de centrales nog niet kennen; er is een proces afgesproken en dat dient te worden doorlopen, zo betoogt spreker. Hij schaaft zich volledig achter het proces zoals dat is geschetst door de heer Debie. De centrales hebben al een jaar geleden aangegeven dat zij de versterking bedrijfsveiligheidsorganisatie CLAS urgent en belangrijk vinden en daarom een verkorte procedure hebben aangeraden. Spreker zegt zich niet te gaan binden aan de datum van 08-07-2020 want hij is er van overtuigd dat de C-LAS toch gaat doen wat hij zelf wil, ook al wordt er op 01-07-2020 een stuk aangeboden. Spreker herhaalt dat er een proces is afgesproken en dat dat is wat partijen gaan doen. Hij verwacht dat de voorzitter SOD zich die uitspraak eigen maakt.

Pm De voorzitter reageert met de opmerking dat het proces en de processtappen die daarbij horen conform de afspraak zullen worden gevolgd en hij zegt toe dit terug te leggen bij C-LAS.

Agendapunt 2: Loongebouw militairen 1 juli 2020

(SOD/20.0406).

De voorzitter vangt aan met de volgende observaties van werkgeverszijde.

1. Dit SOD is ingelast op verzoek van de centrales.
2. Terugkijkend op het proces ziet spreker een lange aanloop uitmondend in een kort tijdsbestek waarin partijen resultaten moeten behalen. De covid-crisis heeft niet geholpen in dat proces.
3. Defensie heeft een voorstel voorgelegd dat zoveel mogelijk recht doet aan de afspraken uit het AV-akkoord, indachtig de wens om verder te spreken over het onderwerp functiewaardering.
4. Spreker constateert dat partijen er nu niet uit zullen komen en dat dit kan liggen aan een te grote ambitie voor het korte tijdsbestek.

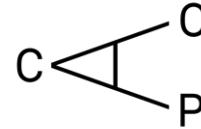
De voorzitter verzoekt de centrales hier op te reflecteren.

De heer Kropf leest de volgende tekst voor [*integraal opgenomen*].

Voorzitter, de gezamenlijke communicatietekst van de centrales begon met de zin: "De gesprekken in de werkgroep arbeidsvoorwaarden over de invoering van een nieuw bezoldigingsstelsel – loongebouw en toelagen – zijn op 5 juni 2020 vastgelopen."

Feitelijk natuurlijk een juiste tekst, maar deze zin is dan wel een erg korte samenvatting en derhalve beginnen wij met een nadere duiding over de weg daar naartoe.

Op 30 juli 2019 hebben wij in het SOD al aangegeven dat er grote uitdagingen voor ons lagen en hebben wij u gevraagd om de forse ambitie die uit het arbeidsvoorwaardenakkoord 2018-2020 bleek

gezamenlijk voortvarend op te pakken. U gaf daarbij aan dat de sociale partners daarbij het gevoel van urgentie deelden en gaf aan dat partijen dit voortvarend zouden gaan oppakken, zoals de werkvloer dat ook van hen verwacht. U gaf daarbij zelfs aan dat de werkgever in afstemming met de centrales zou komen tot een voorstel om de grote onderwerpen op te pakken en dat dit gold ten aanzien van het loongebouw, maar zeker ook ten aanzien van het personeelssysteem en een heleboel andere aanpalende onderwerpen.

Wij vernemen regelmatig dat er vanaf dat moment van alles gebeurd is of zou zijn, maar hebben daar als sociale partner weinig van meegekregen. Voor ons was dat meerdere malen een reden om u middels een brief te vragen het daadwerkelijke overleg op te starten of om in ieder geval te garanderen dat de tijdelijke salaristabel niet zou worden gestopt op 1 juli indien er onverhoopt geen nieuw loongebouw zou liggen. Ook die brieven werden stelselmatig niet behandeld en wij hebben dan ook van de zijde van Defensie zelden urgentie gevoeld om stappen te zetten.

Wel vernamen wij dat er aan werkgeverzijde allerlei gesprekken plaats zouden vinden middels werkgroepen en hebben wij als sociale partners vanaf eind 2019 enkele informele en informatieve gesprekken gehad over het loongebouw en zaken die daarmee samen hangen. Het formele overleg over het loongebouw werd opgestart op 30 januari, exact een half jaar na de ondertekening van het arbeidsvoorwaardenakkoord. De volgende formele bespreking was op 13 februari en daarbij werd afgesproken dat er wekelijks, formeel dan wel informeel, gesproken zou worden over het loongebouw en de daarmee samenhangende onderwerpen om zo te komen tot de invoering van een nieuw loongebouw en toelagestelsel voor militairen op 1 juli 2020. En let wel voorzitter, de centrales hebben meermaals aangegeven dan ook nog voor 1 juli de achterban te willen raadplegen indien dat nodig was.

Uiteindelijk is er pas op 20 mei, en dan ook nog moeizaam, een eerste serie fiches opgeleverd. Overigens van beide kanten van de tafel, elke centrale heeft haar input geleverd, en datzelfde geldt voor Defensie. Die konden derhalve op 26 mei worden besproken en het kan niemand verbazen dat dit veel en veel te laat is. En wat ons betreft ook veel te weinig, too little too late. Ondanks pogingen van alle partijen om de stukken uit te werken en te verbeteren kwamen we daar uiteraard niet mee verder. Niet in de laatste plaats omdat van de zijde van Defensie gevraagde informatie, waaronder berekeningen, niet, onvolledig of veel te laat werden opgeleverd. Op die wijze kan van open en reëel overleg uiteraard geen spraken zijn. Overigens is een deel van die gevraagde informatie tot de dag van vandaag niet opgeleverd.

Voor ons zijn de volgende zaken dan ook van groot belang voorzitter:

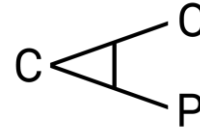
Als eerste: Gemaakte afspraken dienen te worden nagekomen en als er om informatie wordt gevraagd dient dat te worden opgeleverd.

Aangaande die afspraak willen wij nog wel wat kwijt. In het AV-akkoord staat het volgende: "Sociale partners hebben in het arbeidsvoorwaardenakkoord 2017-2018 afgesproken om gefaseerd, een bij de tijd passend bezoldigingssysteem te ontwikkelen en hierbij een vereenvoudigd model van toelagen te introduceren. Dit bezoldigingssysteem wordt ingevoerd op 1 juli 2020."

Hieruit valt op te maken dat er een bezoldigingssysteem zou komen en daarnaast een vereenvoudigd model van toelagen. Voor dit bezoldigingssysteem is een invoeringsdatum van 1 juli overeengekomen, voor het vereenvoudigde model van toelagen geldt dit naar onze mening niet. Los daarvan is het voor ons van groot belang om aanpassingen in het bezoldigingssysteem toe te passen. Allereerst zal immers het structurele inkomen moeten worden verbeterd. Niet iedereen krijgt toelages, en het merendeel van de toelages telt ook niet mee als inkomen als men bijvoorbeeld een hypotheek wil aanvragen. Onze prioriteit ligt (op dit moment) dan ook bij het verbeteren van het loongebouw. Een aantal dingen is daarvoor van belang.

- *Wij zouden de salarisverschillen tussen militairen van de Marine en de andere drie OPCO's willen wegnemen, waarbij uitgegaan wordt van de hoogste salarisschalen. Enige uitzondering voor deze tussenstap is voor ons uiteraard de adjudant van de Marine.*
- *Wij willen het militair specifiek minimumloon opnemen als laagste inkomen in deze aangepaste loontabel. Hierdoor zouden tevens de toelage militair specifiek minimumloon en de toelage militair specifiek minimum-jeugd-loon kunnen vervallen.*

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

- *Wij willen de tijdelijke salaristabel opnemen in deze aangepaste loontabel, waardoor militairen die daarvoor nu in aanmerking komen de zekerheid hebben dat dit deel van hun inkomen niet meer gaat vervallen, uiteraard inclusief de overeengekomen loonsverhoging per 1 juli 2020 van 3,15%.*
- *Wij willen, op basis van functies met een vergelijkbare functiewaarde/ functiewaardering, meer rangen qua salaris samenvoegen zonder vooruit te lopen op een eventuele toekomstige rangsharmonisatie;*
- *Wij willen het aantal stappen (periodieken) binnen een rang, voor een aanzienlijk aantal rangen en met name in de onderbouw, terugbrengen zodat militairen grotere stappen maken maar ook eerder op het maximale salaris uitkomen. Hier spreekt niet alleen respect en waardering uit, maar het past ook beter bij een middelloonpensioen;*
- *En uiteraard vinden wij dat er afspraken gemaakt moeten worden over de wijze van overgang en over een eventueel verminderd perspectief in de toekomst. Er is immers expliciet in het AV-akkoord afgesproken dat niemand er bij de invoering van het nieuwe loongebouw voor militairen op achteruit mag gaan.*

Tot slot voorzitter, kunnen wij ons niet aan de indruk onttrekken dat aan uw zijde van de tafel het arbeidsvoorwaardenoverleg, waar wij ook dit onderwerp onder scharen, gezien wordt als een spelletje. Er zijn ook mensen die Russische roulette als een spelletje zien. Wij zien de onderhandelingen over arbeidsvoorwaardelijke elementen nooit als een spelletje, maar wijzen er wel op dat zowel bij Russische roulette als bij dit soort onderhandelingen de gevolgen enorm kunnen zijn als er verkeerd gegokt wordt.

De heer Kropf stelt het hierbij te willen laten voor de eerste termijn. De voorzitter vraagt naar de reactie van de ACOP.

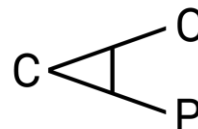
De heer Schilpoort wil beginnen met een terugblik naar 30-07-2019 toen hij zijn tekst uitsprak bij de gelegenheid dat de ACOP heeft laten weten dat de leden akkoord gingen met het onderhandelingsresultaat. Spreker citeert een tekstgedeelte dat hij toen heeft voorgelezen:

Onze leden hebben daarbij flinke zorgen over de invoering van een nieuw loongebouw, maar wat misschien nog belangrijker is, is dat er onder veel leden behoorlijk wat scepsis leeft. Scepsis over de vraag of u als werkgever wel zal doen wat u met ons heeft afgesproken. Gezien het verleden heeft u wat dat betreft namelijk niet het voordeel van de twijfel bij onze leden. Ik breng dit gezien onze lopende vertrouwensdiscussie in het overleg nog nadrukkelijk onder uw aandacht, samen met de oproep tijdens deze cao-periode vooral prioriteit te geven aan de zaken die voor het personeel van belang zijn.

De heer Schilperoort zegt dit destijds niet voor niets te hebben uitgesproken, immers toen dit akkoord werd afgesloten was het vertrouwen tot het nulpunt gedaald en dat vertrouwen moest de werkgever terugwinnen. Als hij terugkijkt op het afgelopen jaar en ziet hoe moeizaam het overleg gaat, hoe vaak de centrales in discussie moesten over de interpretatie van de gemaakte afspraken, hoe vaak uit verslagen blijkt dat zij het gelijk aan hun kant hebben, hoe vaak er sprake is van terugonderhandelen en verdraaiing van teksten door Defensie, heeft spreker daar grote moeite mee. Spreker moet constateren dat dit ook nu weer gebeurt, immers partijen hadden een afspraak om op 01-07-2020 een nieuw bezoldigingssysteem in te voeren en dat is niet alleen de loontabel, maar ook de toelagen naast versoberd ook verbeterd zouden worden. Dit is in de verslagen terug te lezen. In het onderhandelingsresultaat van 2017-2018 is zelfs nog expliciet een tekst gewijd aan de toelagen die gaan over inzet. Spreker is in de verslagen gedoken en daaruit blijkt klip en klaar dat er per 01-07-2020 een volledig bezoldigingsstelsel wordt ingevoerd, sterker nog: daar zou de werkgever de middelen voor in huis hebben gehaald. Het zou in zijn visie dus geen enkel beletsel moeten zijn om een tussenstap te maken als deel van het grotere geheel. Het gaat namelijk niet over arbeidsvoorwaardenonderhandelingen, maar om het uitwerken van een arbeidsvoorwaardenakkoord. Daarbij heeft de werkgever alle middelen al voor handen, anders had hij dat akkoord niet met de centrales kunnen sluiten, immers de minister van Financiën zit niet voor niets bij de onderhandelingen.

De centrales hebben voor deze ronde voorstellen gedaan, maar die gingen niet over een nieuw loongebouw, omdat de conclusie is getrokken dat dit niet meer was te realiseren per 01-07-2020; wel is afgesproken om te bezien wat er nog maximaal mogelijk was per die datum. Het valt spreker op dat de werkgever nu met een voorstel komt dat

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

gaat over het totale loongebouw terwijl de centrales hebben aangegeven met name iets in de sfeer van de toelagen te willen doen om het personeel het gevoel te geven dat er daadwerkelijk iets wordt gerealiseerd. In sprekers beeld is dat gewoon niet bespreekbaar gebleken. De centrales willen vier stappen van de zes die de werkgever wil doen en hebben dat ook gecommuniceerd. Het is hem opgevallen dat de werkgever in zijn communicatie vooral focust op alles wat hij gaat verbeteren, maar achterwege heeft gelaten wat de verdere inzet van Defensie is. De heer Schilperoort spreekt de hoop uit dat de werkgever straks wel die transparantie en helderheid wil geven. Het is voor hem volkomen begrijpelijk dat partijen er niet uitkomen gezien de positie die de werkgever inneemt en hij spreekt uit dat hij de wijze waarop het overleg de laatste tijd verloopt, redelijk schandig vindt. Het is in zijn optiek elke keer terugkomen op afspraken en dat geldt ook voor afspraken uit eerdere AV-akkoorden. Elke keer ziet spreker teksten en woorden verdraaid worden waarbij hij niet wil zeggen dat dit altijd opzettelijk gebeurt, het kan ook incompetentie zijn. Spreker besluit met het verzoek straks van de werkgever te willen vernemen wat hij daadwerkelijk op 01-07-2020 nog wil doen.

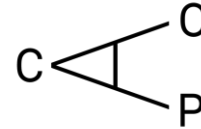
De heer Vermeulen voert zijn betoog aan de hand van de volgende drie punten.

1. Als partijen aan het onderhandelen zijn, moet alle informatie op tafel liggen en het verbaast spreker dat de centrales geen financiële gegevens ontvangen, maar alleen grafieken krijgen aangeboden, waar nauwelijks feiten uit te halen zijn. Hij gaat er van uit dat de doelstelling van vandaag is om een stap voorwaarts te zetten en dat zo zijnde zou hij er van uit gaan dat die gegevens zouden zijn aangeleverd.
2. De onderhandelaars moeten wat spreker betreft de vrijheid en de mogelijkheid hebben om onderwerpen in te brengen. Dat is gebeurd en dan is het zaak om in open en reëel overleg al deze voorstellen serieus te nemen en niet alleen te focussen op het eigen punt. Spreker zegt daar moeite mee te hebben.
3. Partijen zijn laat begonnen en dat betekent dat zij moeten proberen om binnen de gegeven tijd iets substantieels neer te zetten. Verwijzend naar zijn eerste punt, kan die stap voorwaarts pas gemaakt worden als alle gegevens op tafel liggen, zonder dat wordt het buitengewoon moeilijk.

De heer Van Hulsen wil voorkomen dat hij in herhaling vervalt met betrekking tot hetgeen zijn collega's reeds hebben gezegd en geeft aan het hiermee eens te zijn, afgezien van wat accenten en woordkeuzes. In aanvulling daarop wil spreker wel iets zeggen over hetgeen partijen hebben gedaan en –zoals hij verwoordt- hoe idioot zij bezig zijn geweest. De discussie over een nieuw bezoldigingssysteem voor de militair is niet nieuw, volgens spreker is men daar al zo'n dertig jaar mee bezig. Elke keer worden er afspraken gemaakt waaraan vervolgens geen of een heel bescheiden invulling wordt gegeven. Het tijdsbestek geeft aldus spreker aan hoe ingewikkeld de materie is en hij vindt ook dat partijen dat onder ogen moeten zien. Wat hem betreft hebben centrales en Defensie één gemeenschappelijke opvatting en dat is dat het irreëel is dat per 01-07-2020 iets wordt gerealiseerd dat in dertig jaar niet is gelukt, met andere woorden een nieuw loongebouw. Partijen zijn op zoek gegaan naar een aanvaardbaar alternatief (ook genoemd vervolgstap of derde stap) dat mensen een beeld geeft van de contouren van het nieuwe loongebouw en dat aantoont waar partijen aan hebben gewerkt. Toen zij op 20-05-2020 het gesprek zijn gestart om tot een alternatief te komen, hadden zij nog een kleine maand. Spreker meent dat de centrales zich constructief hebben opgesteld door niet te schromen het voorstel van Defensie te bespreken, maar hij heeft wel het gevoel dat Defensie niet echt het gesprek is aangegaan over de inbreng van de centrales. Spreker meent dat er wel elementen van de afspraak om tot een volledig nieuwe loongebouw (inclusief tabellen en toelagen) terug te vinden moeten zijn in een alternatief pakket per 01-07-2020. Tot de dag van vandaag heeft spreker begrepen dat partijen spreken over de mogelijkheid om iets te doen in de sfeer van de overwerkvergoedingen en beschikbaarheid en bereikbaarheid. Nu moet hij echter constateren dat die voorstellen allemaal zijn geblokkeerd als zijnde onmogelijk en dat het enig haalbare zou zijn de insteek van de werkgever om iets te doen aan het loongebouw. Constructief als spreker is, ging hij daarin mee, maar zijn conclusie is dat hij in die hele tijd niet goed heeft kunnen beoordelen wat Defensie heeft aangeboden als het gaat om de grote plaat. De staatjes zijn gebaseerd op onderliggende berekeningen en aannames en spreker zegt geen idee te hebben welke input de werkgever tot zijn beschikking had om tot die staatjes te komen. Als hij aan een onafhankelijke derde een berekening vraagt, zou hij willen weten welke gegevens er worden gebruikt om tot die berekening te komen. Als hij het gevoel blijft houden dat mensen er uiteindelijk niet op vooruit gaan en misschien zelfs wel op achteruit, gaat er wat hem betreft geen wijziging komen in het kader van het huidige loongebouw. Spreker kan en wil dat niet uit leggen aan zijn achterban.

Ten aanzien van de financiering, vindt de heer Van Hulsen het op zijn minst opmerkelijk dat indertijd uitgestraald is dat de noodzakelijke additionele dekking om te komen tot een nieuw bezoldigingsstelsel zou worden gegenereerd

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

en hij nu steeds hoort dat alles moet zijn gebaseerd op kostenneutraliteit (tegenover plussen zouden minnen moeten staan). Dat is aldus spreker in ieder geval iets dat niet past bij de afgesproken uitgangspunten waaraan de centrales ook vertrouwen hebben ontleend. Dat maakt dat het vertrouwen om ergens in te stappen wat spreker betreft echt is weggezakt en hij betreurt dat omdat hij tot voor kort nog geloofde dat de besprekingen tot iets zouden kunnen leiden.

De voorzitter dankt de centrales voor hun inbreng en vraagt of er nog enige uitloop is zodat hij in een schorsing tot een gewogen antwoord kan komen. De centrales honoreren dit verzoek en de voorzitter schorst de vergadering tot 17.35 uur.

SCHORSING DEFENSIE

De voorzitter heropent de vergadering en start met een reflectie op hetgeen de centrales naar voren hebben gebracht. Spreker wil aansluiten bij de woorden van de heer Van Hulsen over het proces. Hij concludeert dat partijen in een traject zitten waar veel verschillende complexe stappen worden gezet en moeten worden gezet en dat dit soms met vertragingen en soms met versnellingen verloopt. De afspraak om te komen tot een nieuw bezoldigingsstelsel per 01-07-2020 komt uit het AV-akkoord en dat is vanaf het begin het vertrekpunt van de werkgever geweest. Spreker voelt zich wel aangesproken door de uitleg dat werkgever alleen wil doen wat goed voor Defensie uitkomt, sterker nog dat hij incompetent zou zijn en hij werpt dat verre van zich. De afspraken zoals die zijn gemaakt zijn door Defensie vertaald naar een voorstel. De ratio achter het werkgeversvoorstel zit op de kanteling van de loonlijn in het kader waarvan al eerder een stap is gezet, namelijk de tijdelijke loontabel. De kanteling als vervolgstap ziet op het verder stijgen van de lonen aan de onderkant en het dempen van de lonen aan de bovenkant, mede in het perspectief van het sneller bereiken van het maximum in de beginjaren. De som van die twee zorgt er voor dat er geld bij moet, dus dat is aldus spreker geen kostenneutrale operatie en het is eigenlijk het doorontwikkelen van de stap die met de TTL is gezet. Spreker stelt dat dit niets te maken heeft met de overweging dat het de werkgever goed uitkomt, maar hij constateert wel dat er pittige discussie wordt gevoerd over de interpretatie van afspraken. Hij zal daar evenwel geen woorden als vertrouwen of incompetentie aan verbinden en hij ziet het meer als iets dat blijkbaar in het SOD-overleg gebeurt. Daar moet niet al te licht over worden gedacht, maar de voorzitter vindt wel dat partijen daar de rust over moeten bewaren en moeten bezien of zij elkaar kunnen naderen. Hij bespeurt bij iedereen de wens om er uit te komen.

Er is ook gevraagd naar de input voor de staatjes/grafieken en die gegevens kunnen wat de voorzitter betreft zo snel mogelijk –binnen een dag- beschikbaar komen.

Ten aanzien van de eenzijdige bespreking van het voorstel van de werkgever en de blokkade die zou zijn gelegd op de voorstellen van de centrales constateert spreker dat er meerdere voorstellen ter tafel zijn geweest en dat partijen altijd hebben gesproken vanuit het perspectief van de AV-afpraak over het loongebouw. Defensie sluit helemaal geen onderwerpen uit, maar ziet alles wel in dat perspectief, de voorstellen moeten dus passen binnen hetgeen is afgesproken en daaruit leest hij niet een substantiële verbetering op het gebied van de toelagen. Vorig jaar is er evenwel een behoorlijke stap in de toelagensfeer gezet en dat zou prima kunnen dienen als opstap naar een volgend AV-akkoord, maar spreker ziet het niet als onderdeel van het huidige AV-akkoord.

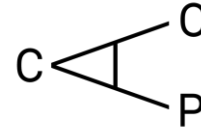
Suggesties als terugonderhandelen, eenzijdige besprekingen en blokkades op voorstellen werpt spreker van zich; de werkgever heeft getracht met het blik op de afspraken van vorig jaar, in het voorliggende werkgeversvoorstel te komen tot een vertaling naar de dag van vandaag. De voorzitter voegt hier aan toe dat het geen kostenneutrale stap is.

De heer Kropf stelt in reactie dat de voorzitter zich weer bedient van mooie formuleringen als het kantelen van de loonlijn waardoor de bovenkant moet worden gedempt. Dat is aldus spreker nooit afgesproken, er is juist overeengekomen dat er bij niemand iets af kan omdat niemand er op achteruit mag gaan. Spreker noemt dit een voorbeeld van de wijze waarop woorden verschillend kunnen worden gelezen. Er is wel gesproken over een kanteling van de loonlijn, maar dat ging om het egaliseren van de dip in het midden en een extra voor de salarissen onder in omdat met name daar de pijn van de uitstroom zit. De heer Kropf mist in de communicatie van Defensiezijde naar het land, dat het echt gaat om iets weghalen aan de bovenkant.

Ten aanzien van hetgeen de voorzitter heeft gezegd in het kader van het sneller bereiken van het maximum, stelt spreker dat hij daar andere indicaties van heeft en dat zal in ieder geval duidelijker moeten blijken. Er is gesproken

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

van berekeningen en er is veelvuldig gediscussieerd over het feit dat mensen van plaatjes en procenten niet kunnen eten en de centrales dus concrete cijfers moeten hebben.

Hoewel het de heer Schilperoort was die iets over incompetentie en wantrouwen heeft gezegd, reageert spreker hier toch op omdat de voorzitter dat heeft aangehaald. Het doet niet zoveel ter zake of de voorzitter daar afstand van neemt, als de centrales dat voelen zal er nooit een plan komen waar partijen het over eens zijn. Datzelfde geldt voor plussen en minnen en zoetjes en zuurtjes. Hoewel de voorzitter daar in zijn repliek niets over heeft gezegd, is dat door centrales op verschillende manieren verwoord. De afspraak is dat niemand er op achter uit gaat en de heer Kropf kan niet begrijpen dat er minnen en zuurtjes op tafel komen, immers er zitten al genoeg minnen in het vorige AV-akkoord. Aangezien dit een vervolgstap is, had de dekking al in de werkgeversplannen moeten zijn verwerkt. De voorzitter heeft de centrales gevraagd hoe zij het verdere proces zien en spreker meent dat hij de cruciale punten in zijn eerste termijn puntsgewijs heeft opgesomd. De werkgever heeft geventileerd wat hij heeft gedaan, wat hij heeft bedoeld en dat hij niet verkeerd heeft gehandeld, maar spreker mist in dat betoog een voorstel dat ziet op het vinden van een oplossing in de nog resterende tijd. De heer Kropf wijst er op dat dit SOD niet voor niets is uitgeschreven, als het allemaal zo makkelijk was geweest waren partijen wel doorgegaan in de WG AV. Spreker wil het hier even bij laten voor deze termijn.

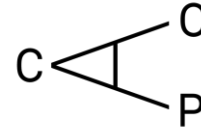
Ten eerste is de heer Vermeulen van mening dat partijen zonder cijfers niet aan tafel hoeven te gaan zitten; als er geen adequate en betrouwbare cijfers beschikbaar zijn, stopt wat hem betreft het hele proces. Spreker was ten tweede content met de toezegging dat niemand er op achter uit gaat en dat zal straks ook gevalideerd moeten worden door de cijfers. Ten derde hoort spreker de voorzitter zeggen dat over de toelagen niet valt te praten, omdat het nu gaat over de bezoldigingssystematiek. In het kader van open en reëel overleg is zijn rechtstreekse vraag aan de voorzitter of er wel gewoon over toelagen wordt onderhandeld als de centrales dit onderwerp op tafel leggen.

Ten aanzien van het gebruik van het woord incompetentie, raadt de heer Schilperoort aan dat de voorzitter het verslag nog eens naleest zodat hij kan zien in welke context spreker dit heeft gebruikt. Als het gaat om de toelichting die de voorzitter heeft gegeven, stelt hij dat is afgesproken om op 01-07-2020 een volledig nieuw bezoldigingssysteem in te voeren en dat zijn loontabel en toelagen. De heer Schilperoort bestrijdt dat partijen geen verbetering van toelagen hebben afgesproken, want dat is in zijn optiek wel het geval; wellicht staat dat met niet zoveel woorden in het AV-akkoord, maar het komt wel tot uiting in de verslagen. Hoewel er niet uit AV-verslagen kan worden geciteerd vanwege de vertrouwelijkheid vindt spreker het wel legitiem om ter ondersteuning van zijn betoog een agendapunt uit het verslag van 01- en 02-07-2019 te noemen, en wel: *Verbetering en vereenvoudiging van toelagen*. Eveneens komt actualiseren en verbeteren van toelagen in eerdere verslagen van de WG AV aan de orde. Spreker licht toe dat deze besprekingen allemaal gevoerd zijn vanuit de gedachte uit 2015 dat het loongebouw en de toelagen niet meer van deze tijd waren en spreker durft te stelling aan dat mensen zelfs weglopen omdat partijen er maar niet in slagen om daar verbetering in aan te brengen. Als het gaat om de vraag wat er moet gebeuren per 01-07-2020 is het antwoord aldus spreker, dat er eigenlijk een soort aftreksel moet komen van hetgeen sociale partners in het AV-akkoord hebben vastgelegd. Wanneer hij überhaupt nog wil spreken over een tussenstap, moet wat hem betreft de afspraak worden gemaakt dat iedereen met terugwerkende kracht tot 01-07-2020 de verbeteringen krijgt, als uiteindelijk het definitieve bezoldigingsstelsel is ingevoerd en dat geldt zowel voor toelagen als voor de loontabel.

De heer Schilperoort zegt uit alle overleggen te hebben meegekregen dat Defensie wel wat wil doen, maar dat het niets mag kosten, terwijl hij er van uit gaat dat er per 01-07-2020 –zoals de staatssecretaris heeft toegezegd- een aanzienlijk budget beschikbaar is. Hij zou het heel vreemd vinden als Defensie met de centrales een deal zou hebben gesloten waarvoor de middelen niet beschikbaar zijn.

De heer Van Hulsen zegt het woord vertrouwen in een context te hebben gebruikt. Hij heeft het nadrukkelijk niet over personen gehad, maar over het vertrouwen dat hij moet hebben dat hetgeen wordt gepresenteerd ook daadwerkelijk klopt om überhaupt de stap naar zijn achterban te maken. Zijn boodschap is dat hij dat vertrouwen tot nog toe niet heeft gehad. Spreker vraagt zich af of het werkelijk reëel is om te denken dat hetgeen in nog geen twintig/dertig jaar is gelukt, nu in vier weken kan worden gerealiseerd en ook nog een keer in de context van steeds wijzigende cijfers (inclusief of exclusief TTL, andere doorschuifsystematiek). Ten tweede stelt hij evenals in zijn eerste termijn dat er wellicht valt te discussiëren over de situatie van nu, maar dat er vorig jaar een AV-afpraak is gemaakt die gaat over de loontabel en de toelagen. Gezamenlijk is geconstateerd dat die afspraak per

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

01-07-2020 niet kan worden gerealiseerd en partijen spraken af op zoek te gaan naar een alternatief (ook genoemd vervolgstap of aftreksel). Wat spreker betreft ligt nergens vast dat partijen het niet kunnen hebben over de toelagen, terwijl hij dat gevoel wel heeft overgehouden aan de discussie tot op heden. De voorzitter heeft in zijn reactie in eerste termijn ook weer gezegd dat een verbetering van toelagen in zijn optiek niet is afgesproken. De heer Van Hulsen informeert wat dan is afgesproken voor het alternatief en waarom in dat alternatief een element niet bespreekbaar zou zijn terwijl dat in de bredere context van de structurele regeling wel het geval zou zijn. De voorzitter antwoordt dat partijen in het alternatief moeten komen tot een afspraak die voor 01-07-2020 geldt. Hij heeft aangegeven dat hij uit het AV-akkoord van vorig jaar niet leest dat er in de afspraken ook een verbetering van de toelagen is inbegrepen en voor hem komt dit uit de lucht vallen. Spreker herhaalt dat een verbetering van toelagen voor de werkgever niet in het speelveld van het AV-akkoord zit. Dat maakt het voor hem ook ingewikkeld.

Mevrouw Snels spreekt van een heel cruciaal verschil van mening tussen Defensie en de centrales. De centrales hebben dit signaal in diverse gremia gegeven, zij moet constateren dat daar niets mee is gebeurd en dat brengt haar tot de conclusie dat er geen sprake is van open en reëel overleg.

Scherp geformuleerd stelt de voorzitter ditzelfde te kunnen teruggeven, immers vanuit zijn perspectief staat dit niet als afspraak in het AV-akkoord. Wat spreker betreft worden deze grote woorden niet gebruikt en is het veel constructiever om te bezien hoe partijen bij elkaar kunnen komen.

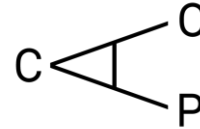
De heer Schilperoord vraagt aan de voorzitter wat hij dan verstaat onder het ontwikkelen van een bij de tijd passend bezoldigingssysteem. Spreker zegt niet voor niets te verwijzen naar verslagen waar partijen hebben gesproken over het verbeteren van toelagen. De voorzitter doet nu net als of de voorgaande AV-akkoorden geen samenhang hebben met het akkoord van afgelopen jaar.

De voorzitter repliceert niet te hebben gezegd dat partijen nooit de verbetering van toelagen aan de orde hebben gehad, daar is weldegelijk over gesproken en dat zal ook op de agenda van de komende jaren staan. Echter, dat is wat hem betreft niet gerelateerd aan de afspraak om een nieuw bezoldigingsstelsel in te voeren. Spreker heeft er begrip voor dat de centrales het speelveld willen vergroten om een alternatief te vinden, maar dat kan wat de werkgever betreft niet als het heel veel extra geld kost.

De heer Van Hulsen herpakt zijn vraag en de reactie van de voorzitter en informeert waar in de tekst van het AV-akkoord of in de verslagen van de discussies op weg naar dat akkoord, de voorzitter iets leest over een alternatief als partijen er niet in slagen om per 01-07-2020 een nieuw bezoldigingssysteem in te voeren. De voorzitter heeft de woorden van de heer Van Hulsen geïnterpreteerd in de zin dat moet worden nagedacht over een alternatief als de tijd te krap blijkt te zijn en dat is het alternatief waar spreker aan refereert. De heer Van Hulsen memoreert dat partijen een afspraak hebben gemaakt over een complete herziening van het bezoldigingsstelsel op 01-07-2020 en daar zaten meerdere elementen in, namelijk 1) de toelagen en 2) de tabellen. Los van wat daarvan de uitkomst zou zijn, is aldus spreker afgesproken dat partijen over beide elementen gingen spreken en tot iets zouden willen komen op een dusdanig moment dat het op 01-07-2020 zou kunnen worden gepresenteerd. Die deadline is niet gehaald voor het brede pakket, dus zijn partijen op zoek gegaan naar een alternatief voor 01-07-2020 dat mensen het gevoel geeft dat centrales en werkgever serieus bezig zijn om tot maatregelen te komen die voor hen positief – of in ieder geval niet negatief – uitwerken. Vervolgens stelt de voorzitter zich op het standpunt dat de toelagen buiten de bespreking van het alternatief vallen omdat hij nergens in het AV-akkoord leest dat partijen daarover zouden spreken. Dat is aldus spreker nogal wieses want het alternatief heeft nooit deel uit gemaakt van dat akkoord, met andere woorden: als partijen het in het brede kader zouden hebben over onder anderen de toelagen, moeten zij het, los van de vraag waartoe die discussie leidt, daar ook over kunnen hebben bij de bespreking van het alternatief. De heer Van Hulsen geeft aan dat hij niet zou weten op basis waarvan de voorzitter die blokkade zou leggen. Bovendien moet hem van het hart dat hij het betreurt dat de discussies soms erg op het budget worden gevoerd, terwijl er heel veel gradaties mogelijk zijn en er heel veel zit tussen niets en alles. Spreker wil juist het debat over alle onderwerpen voeren en bezien wat er in het traject 01-07-2020 en het traject daarna tot de mogelijkheden behoort. Mede op basis van de reactie van de voorzitter, heeft spreker steeds het gevoel dat er ten aanzien van de toelagen eigenlijk niets bespreekbaar is en dat het beeld overheerst dat de centrales alles willen en de werkgever niets.

Voor de voorzitter is dit punt nu helder en hij geeft aan dat zijn referentiekader inderdaad wel is dat het SCO-voorstel is om substantieel aan de toelagen te verbeteren. Hij is het wel eens met de stelling om in het alternatief

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

te onderzoeken wat er, zoveel mogelijk passend bij de afspraak uit het AV-akkoord, mogelijk is om aan het personeel te laten zien dat partijen serieus bezig zijn. Er zijn in zijn perceptie naar te toekomst toe zeker dingen te doen waardoor het personeel kan zien dat er echt iets gebeurt met het bezoldigingsstelsel, dat zo stelt spreker, inderdaad bestaat uit loongebouw en toelagen.

Partijen verschillen in zijn optiek van mening over hetgeen er per 01-07-2020 moet gebeuren. Wat hem betreft is er veel bespreekbaar, maar dat moet dan wel in het perspectief zijn van de procesafspraken die partijen maken over het vervolg. Spreker voegt hier aan toe dat het speelveld niet per definitie nul is, het kan ook breder zijn.

De heer Van Hulsen acht dit op zich helder, maar wil hier nog wel een context aan toevoegen. Toen partijen startten met de concretisering van de afspraken hadden zij ook weer geen idee van hetgeen er gepresenteerd zou worden. De werkgever gaf aan iets met het loongebouw te gaan doen en op dat moment hadden de centrales geen notie van wat dat zou zijn. Spreker persoonlijk had de overtuiging dat het niet al te breed kon zijn vanwege de beschikbare tijd. Dat is één van de redenen geweest –wellicht tot verrassing van de werkgever- waarom de centrales gekomen zijn met een andere invalshoek dan het loongebouw. Als het de voorkeur van Defensie is om het debat te voeren over tabellen, periodieken, kortom het loongebouw in enge zin, is spreker daar best toe bereid omdat de voorzitter ook heeft gezegd dat hij niets uitsluit als het gaat om alles wat daar om heen zit.

Dat is aldus de voorzitter juist en hij stelt wel dat er grenzen zijn aan hetgeen Defensie wel en niet kan. Spreker meent dat de discussie nu begint met de getallen achter de grafieken en dat die zodanig inzichtelijk moeten zijn dat helder is wat er op tafel heeft gelegen. Daarna moeten partijen bezien wat er nodig is om gezamenlijk tot een alternatief te komen. Spreker herhaalt dat het geen AV-onderhandelingen zijn, omdat de AV-afspraken er al ligt.

Één van de fundamentele elementen die partijen verdeeld houdt is aldus de heer Kropf het feit dat de werkgever kennelijk denkt geld bij mensen weg te kunnen halen. Spreker vindt het dan wel cru als de voorzitter het argument om niets te doen in de toelagen, baseert op het gegeven dat hij dat niet in het AV-akkoord leest, terwijl hij zelf voorstaat om de loonlijnen te kantelen en een aantal schalen te dempen. In sprekers werkelijkheid kan er alleen maar wat bij komen omdat niemand er op achteruit zou gaan. Het is voor spreker cruciaal dat partijen een afspraak hebben over een loongebouwwijziging en hij zal van de werkgever de zekerheid willen hebben dat op 01-07-2020 de TTL wordt doorgetrokken totdat er een nieuw loongebouw staat als de conclusie is dat partijen niets kunnen realiseren per die datum en daar moet dan wat spreker betreft ook de 3.15% loonsverhoging over heen. Alvorens te spreken over welk alternatief dan ook, wil spreker die zekerheid. Met het opnemen van de TTL inclusief 3.15% in de nieuwe salaristabel wordt in ieder geval het signaal gegeven dat er wat wordt gedaan in de onderkant van het loongebouw en wordt er een keuze gemaakt die in ieder geval consolideert met de AV-afspraken.

De heer Schilperoord zegt nog niet zoveel comfort te hebben bij hetgeen de voorzitter naar voren heeft gebracht en hij wil meer waarborgen. Er is afgesproken dat er per 01-07-2020 een nieuw bezoldigingssysteem wordt ingevoerd. Nu dat niet wordt gehaald wil hij in ieder geval afspreken dat op het moment dat het nieuwe loongebouw wel wordt ingevoerd, de verbeteringen een terugwerkende kracht hebben naar 01-07-2020; dat is namelijk de AV-afspraken die de centrales met de werkgever hebben gemaakt.

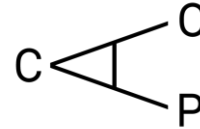
De voorzitter verzoekt om een korte schorsing voor werkgeversberaad. Hiermee wordt ingestemd. Alvorens de vergadering wordt geschorst verwijst de heer Vermeulen naar zijn eerder ingebrachte punt dat het voor de CMHF rand voorwaardelijk is dat er over het pakket in den brede kan worden gesproken en dat partijen elkaar serieus nemen. De voorzitter zegt dat dit laatste element altijd het geval is en het eerste is geadresseerd in het laatste debat met de heer Van Hulsen. Spreker zal hier na de schorsing nog op terugkomen en schorst de vergadering.

SCHORSING DEFENSIE

Na heropening begint de voorzitter met het citeren van de AV-tekst: *Sociale partners hebben in het arbeidsvoorwaardenakkoord 2017-2018 afgesproken om gefaseerd een bij de tijd passend bezoldigingssysteem te ontwikkelen en hierbij een vereenvoudigd model van toelagen te introduceren.*

Spreker heeft hierop gedoeld met zijn formulering dat er valt te spreken over toelagen in het perspectief van het AV-akkoord. Scherp gesteld zou de vraag kunnen zijn of het beschikbare bedrag voor een kanteling in de loonlijn moet worden besteed aan toelagen als partijen niet uit het loongebouw komen. Dat is zeker niet wat spreker zegt, er kan wat hem betreft over alles gesproken kan worden, maar wel in het perspectief van de afspraak die toen is gemaakt en dat is ook waar de beperking van het speelveld zit.

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

Spreker vervolgt met de AV-afspraken dat aanpassingen in het loongebouw er niet toe zullen leiden dat individuele militairen er in bezoldiging op achteruit gaan ten opzichte van het huidige bezoldigingssysteem. Deze afspraak geldt wat de werkgever betreft nog steeds en daar wordt niets aan afgedaan.

De voorzitter zal hier nu geen toezeggingen doen ten aanzien van het verlengen van de TTL, inclusief de 3.15% loonsverhoging en de terugwerkende kracht, dat zal onderdeel worden van zijn procesvoorstel.

Zoals hij reeds heeft toegezegd kan er nog een poging worden gewaagd om te bezien of de getallen achter de grafieken kunnen leiden tot een ander beeld en of partijen in onderhandeling alsnog tot een stap in het loongebouw kunnen komen. Spreker stelt voor dit zo snel mogelijk –binnen een week- terug te leggen in de WG AV. Daaraanvolgend kan direct een SOD worden gepland waarin dan vanzelf de TTL en de terugwerkende kracht terugkomen.

Dit komt op de heer Kropf over als een hoop gebakken lucht waar hij niets mee kan. De voorzitter wil zo snel mogelijk in de WG AV verder praten, terwijl partijen er daar niet uitkwamen. Als er nog documenten worden aangeboden die transparantie moeten brengen in de cijfers, zullen die ook nog bestudeerd moeten worden. In die week zijn er nog veel andere afspraken en daarna is het 01-07-2020. Spreker zegt niets anders te zien dan de toezegging dat alles bespreekbaar is. Zijn vraag of de werkgever aan kan geven of hij ook niet vindt dat de TTL plus de 3.15% gewoon moet worden betaald, zolang er niets anders is, blijft vooralsnog onbeantwoord met het argument dat partijen nog door moeten praten. Spreker informeert wat de voorzitter ziet veranderen ten opzichte van de impasse van vorige week. Hij besluit met de constatering dat partijen niets hebben, ook geen tijd.

De heer Vermeulen neemt aan dat Defensie morgen voor 12.00 uur de toegezegde gegevens kan aanleveren, hetgeen door de voorzitter wordt bevestigd. Dat zo zijnde is de heer Vermeulen er voorstander van dat partijen in ieder geval een poging zullen doen.

Mevrouw Snels sluit zich aan bij de heer Kropf en vraagt wat nu het perspectief is dat de voorzitter biedt, ook op de punten TTL en terugwerkende kracht naar 01-07-2020. Wat haar betreft laat de werkgever op dit moment veel te veel open.

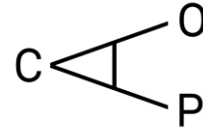
Eerder heeft de heer Van Hulsen al zijn mening geventileerd dat de tijd tot vandaag te beperkt was en het voorstel van de voorzitter impliceert dat partijen volgende week eigenlijk iets moeten realiseren dat tot op heden niet mogelijk was. Spreker zegt zich hier zeker voor te willen inzetten en hij sluit zich in die zin aan bij de heer Vermeulen, echter hij wil wel een concrete toezegging hebben dat er een SOD plaatsvindt op 29-07-2020 als partijen er niet uit komen. Over het tijdstip kan aldus de voorzitter separaat gesproken worden, het kan wat hem betreft ook eerder, omdat hij meent dat met de aan te leveren cijfers al vrij snel kan worden bepaald of partijen nog een mogelijkheid zien om te komen tot een alternatief pakket dat ook uitlegbaar is in het land. Dat maakt het aldus de heer Van Hulsen niet beter, omdat er met dit voorstel nog minder beschikbare tijd in die week is, terwijl in de week van 29-06-2020 helderheid moet worden gegeven aan de achterban.

Het is de heer Kropf nog steeds niet duidelijk wat er wordt besproken in de week van 22-06-2020, hij heeft nog geen comfort gehoord, behalve dan dat alles bespreekbaar is, maar iedereen heeft ook een bomvolle agenda. Zijn prangende vraag is wat partijen gaan doen in de nu nog geplande tijd. Als de werkgever zou aangeven betere cijfers en meer ruimte te hebben had spreker dat comfort gehad en hadden partijen zich wat hem betreft een week lang op kunnen sluiten om er uit te komen. Spreker herhaalt van de werkgever nog niets anders te hebben gehoord dan dat alles bespreekbaar is en hij ziet er geen enkele winst in om deze bespreking volgende week te vervolgen als hij niet een concrete aanwijzing krijgt dat er in de tussenliggende week iets zou kunnen veranderen.

De voorzitter is van mening dat het goed is als partijen op basis van de aan te leveren cijfers in de WG AV bezien of zij tot iets kunnen komen dat resulteert in een voorstel vanuit de WG AV aan het SOD. Spreker zegt toe de cijfers morgen (18-06-2020) voor 12.00 uur aan te leveren.

Mevrouw Snels reageert met de opmerking dat de voorzitter wat haar betreft echt te weinig comfort biedt en dat zij vreest dat partijen volgende week in precies dezelfde situatie zitten als nu. Zij ziet weinig vooruitgang, niet alleen onderkent de voorzitter een aantal afspraken niet, zij hoort hem ook steeds zeggen dat andere punten bespreekbaar zijn als er ruimte is. Spreekster stelt zich op het standpunt dat er open en reëel overleg moet kunnen worden gevoerd over alle punten.

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

De voorzitter zegt ook niet te kunnen voorspellen hoe het gaat lopen, maar hij ziet zijn voorstel als een ultieme poging en hij vindt dat partijen het elkaar moeten gunnen om te weten wat er allemaal ter tafel ligt op basis waarvan zij kunnen bezien of er nog een resultaat kan worden bereikt in de korte tijd die nog rest. Als dat niet het geval blijkt te zijn, is er een SOD.

Nu begrijpt de heer Kropf het helemaal niet meer, immers er moet sowieso een SOD voor 01-07-2020 plaatsvinden en ook als partijen tot een resultaat komen dient dat in een SOD te worden bekrachtigd. Voorstel is om de agenda's de komende week van maandag tot en met donderdag leeg te vegen en donderdag een SOD te plannen. De voorzitter wil die planning in de WG AV van 18-06-2020 ter hand laten nemen. De heer Kropf is het hier niet mee eens, omdat er dan weer sprake is van uitstel, hetgeen door de voorzitter wordt weersproken omdat de WG AV zelf de eigen prioriteiten stelt.

De heer Kropf geeft de waarschuwing af dat de voorzitter een probleem heeft als hij morgen een telefoontje ontvangt dat de WG AV het geplande SOD van aanstaande dinsdag heeft gecancelld. Spreker vindt het ongepast om nu geen besluit te nemen over een vastgestelde SOD-vergadering, maar dat af te laten hangen van de WG AV.

Gevraagd of er nog nabranders zijn, zegt mevrouw Snels te hopen dat de werkgever zich realiseert hoe zwaar dit alles voor de centrales weegt. De heer Vermeulen meent dat de onderhandelaars uiteindelijk het traject en het tempo moeten bepalen en niet het SOD. De heer Van Hulsen vult aan dat hij in de WG AV van morgen 18-06-2020 wil spreken over de vraag wat er wel of niet wordt gecommuniceerd uit deze SOD-vergadering. Veel mensen zijn geïnteresseerd in de uitkomst en hem is wel helder dat het funest zou zijn als de lijn van de communicatie niet eenduidig is.

De voorzitter zegt toe morgenochtend voor 10.00 uur de werkgeverslijn voor de communicatie via de mail aan te bieden, zodat de centrales daar op kunnen reflecteren. Ten aanzien de opmerking van de heer Kropf dat het elke centrale vrijstaat om te communiceren, stelt spreker in te zijn gegaan op het verzoek van de heer Van Hulsen, maar geenszins in de staande afspraken te willen treden. Het gaat aldus de heer Van Hulsen alleen om de lijn van communiceren, niet over de inhoudelijke boodschap.

De voorzitter zegt toe de lijn die de werkgever kiest met de centrales te wisselen, zodat iedereen zelf kan beslissen wat hij ermee doet, zonder dat daar harde afspraken over worden gemaakt.

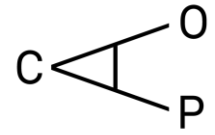
Als er behoefte aan is wil de heer Kropf nog wel een communicatiemoment afspreken om elkaar niet te verrassen. Besloten wordt dat de werkgever morgen 18-06-2020 de werkgeverslijn met de centrales wisselt en

Pm communicatie niet eerder te laten plaatsvinden dan 12.00 uur.

Agendapunt 3: Rondvraag en sluiting.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter om 19.00 uur de vergadering.

-0-

Concept